

ZBIRKA SVETISLAVA STANČIĆA U KNJIŽNICI MUZIČKE AKADEMIJE U ZAGREBU – KNJIŽNICA STANČIĆ I KRAĆI OSVRT NA NJEGOV OSOBNi ARHIVSKI FOND

Aleksandra MEŽNARIĆ KARAFIN

*Knjižnica Muzičke akademije
Sveučilišta u Zagrebu
Trg Republike Hrvatske 12
10 000 ZAGREB*

UDK / UDC: 78.071.1(093)(497.521.2)Stančić, S.

DOI: <https://dx.doi.org/10.21857/yypn4ocdo79>

Pregledni rad / Review paper

Primljeno / Received: 8. 2. 2023.

Prihvaćeno / Accepted: 23. 4. 2023.

Nacrtak

Pijanist, skladatelj te primarno klavirski pedagog Svetislav Stančić (1895-1970), utemeljitelj Zagrebačke pijanističke škole, smatra se središnjom osobom glazbene i kulturne scene prostora bivše Jugoslavije od prvih desetljeća 20. stoljeća do svoje smrti 1970. godine. Tijekom dugogodišnjeg umjetničkog i pedagoškog rada, koji je trajao od 1920. godine sve do njegove smrti, odgojio je više generacija klavirskih pedagoga i interpreta. Također je stvorio vrijednu osobnu knjižnicu te opsežan arhiv osobnih dokumenata, fotografija i dokumentacije vezane uz svoju umjetničku i pedagošku djelatnost. Cjelokupnu zbirku ovoga gradiiva njegova je udovica Linda Stančić-Carnelutti nakon njegove smrti poklonila klavirskom odsjeku Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, a u Knjižnicu Muzičke akademije pristigla je 2015. (Knjižnica Stančić s malom zbirkom osobnih predmeta), odnosno 2021. godine (dokumentarni arhivski materijal).

Cilj je ovog rada prikaz strukture i sadržaja Knjižnice Svetislava Stančića i, okvirno,

njegova Osobnog arhivskog fonda, s popisom Stančićevih autografa. Također se želi ukazati na moguće pravce istraživanja s obzirom na to da raznoliko gradivo pohranjeno u Knjižnici i Osobnom fondu Stančić može biti dragocjen izvor podataka, podjednako zanimljiv klavirskim pedagogima, interpretima i muzikolozima.

Ključne riječi: Svetislav Stančić; Knjižnica Svetislav Stančić; Osobni fond Svetislav Stančić; Knjižnica Muzičke akademije u Zagrebu; ostavštine hrvatskih glazbenika; autografi hrvatskih skladatelja; pijanisti; klavirska interpretacija; klavirska pedagogija; redakcije djela za klavir

Keywords: Svetislav Stančić; Svetislav Stančić Collection; Svetislav Stančić Library; Personal Papers of Svetislav Stančić; Library of the Academy of Music Zagreb; legacies of Croatian musicians; autographs of Croatian composers; pianists; piano interpretation; piano pedagogy; redactions of works for piano

Knjižnica Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu često je, ljubaznošću živućih donatora ili njihovih nasljednika, imala privilegiju pohraniti osobne knjižnice i osobne arhivske fondove (zbirke osobnih dokumenata, korespondencija, fotografije, osobni predmeti, razna dokumentacija vezana uz djelovanje – ugovori, plakati i programske knjižice)¹ značajnih osoba koje su se kao interpreti, skladatelji, muzikolozi ili teoretičari glazbe, često i kao profesori Muzičke akademije, profesionalno bavile glazbom. Te su osobe svojom djelatnošću i umjetničkom osobnošću ostavile značajan trag u vremenu, prostoru i području na kojem su djelovale usmjeravajući tako i generacije koje su slijedile. Svoje su mjesto u fondu Knjižnice na taj način dobile knjižnice i osobne ostavštine profesora Muzičke akademije, skladatelja, dirigenata i interpreta. Samo su neka od imena Anđelko Klobučar, Marko Ruždjak, Igor Gjadrov, Mladen Bašić, Stjepan Radić, Miro Belamarić, Antun Petrušić, Zlatko Stahuljak, Ivo Lhotka-Kalinski, Fran Lhotka, Andrija Tomašek, Zinka Kunc-Milanov, Petar Dumičić, Ivan Pinkava, Theo Tabaka, Truda Reich-Ribar, Milko Kelemen, Marijan Burić, Igor Pomykalo te Svetislav Stančić. Njihove osobne knjižnice i/ili zbirke arhivskoga gradiva pružaju jedinstven uvid u razne aspekte profesionalnog i privatnog života sakupljača. Osobna knjižnica samom svojom strukturom (vrste gradiva, jezik teksta, izbor autora i izdavača) svjedoči o smjeru i dubini interesa osobe, a posvete autoru i autorove posvete ukazuju na veze sa suvremenima. Stavovi i razmišljanja o pojedinim temama mogu se razabrati iz komentara i bilješki uz tekst, a proces oblikovanja interpretacije glazbenog djela možemo naslutiti kroz bilješke i komentare u notama. Takve zbirke imaju posebnu vrijednost kao izvori glazbenih rukopisa – autografa i rukopisnih prijepisa, koji su, kako su istraživanja na području hrvatske glazbe dosada pokazala,² nerijetko i jedini postojeći primjerci pojedinih djela. Gradivo koje je nakon Stančićeve smrti donirano klavirskom odsjeku Muzičke akademije predstavlja u tom pogledu iznimno vrijedan izvor podataka. Knjižnica i dokumentarni arhivski materijal koji je Stančić sakupio za života, njezin opseg i raznolikost, svjedoče o širini njegova intelekta, njegovom osobnom i umjetničkom putu, poznanstvima, pedagoškom radu te stalnoj znatiželji i potrebi za usavršavanjem. Posredno, klaster podataka koji se iz raznih dijelova ove zbirke mogu iščitati pruža uvid u uži, ali i širi kulturni krug, neke aktualne skladateljske tendencije te pristup pijanističkoj problematici u razdoblju u kojem je nastala.

¹ Za zbirke koje obuhvaćaju raznovrsno dokumentarno arhivsko gradivo nastalo djelatnošću neke privatne osobe do danas su se koristili razni termini (ostavština, osobna zbirka, osobni arhiv, rukopisna ostavština itd.) da bi se konačno usvojio naziv osobni arhivski fond. Usp. Melina LUČIĆ: *Osobni arhivski fondovi*, Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2014, 9, 11.

² Usp. Stanislav TUKSAR: *Glazbeni rukopisi sačuvani u Hrvatskoj – stanje, problemi, perspektive*, u: *Rukopisne ostavštine kao dio hrvatske baštine. Zbornik radova*, ur. Melina Lučić – Marina Škalić, Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2015, 107-121.

Put Zbirke Stančić do Knjižnice Muzičke akademije

Stančićeva udovica Linda Stančić-Carnelutti pismom od 15. siječnja 1970. naslovljenim na dekana Muzičke akademije Mila Cipru, knjižnicu svojeg supruga, koju naziva njegovim »životnim djelom«, poklonila je klavirskom odsjeku Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu.³ (Slika 1) Želja joj je bila da se knjižnica sačuva »u potpunosti i da bude mogla služiti na spomen i trajnu korist profesorima klavirskog odsjeka [...]«. ⁴ Pritom je točno definirala uvjete pohrane i korištenja toga gradiva:

- »1. Knjižnica treba da kao 'Depozit Stančić' predstavlja jednu nedjeljivu [...] bibliotečnu cjelinu
2. Knjižnica treba da pripada isključivo Klavirskom odjelu Akademije, da bude čuvana od njegova pročelnika ili po njemu ovlaštenog bibliotekara
3. Knjižnica neka služi stručnjacima, dakle prvenstveno profesorima klavirskog odjela, što znači da ne može služiti studentima kao nastavno pomagalo.«⁵

U pismu navodi kako se knjižnica sastoji »od muzikalija (note, partiture), notnih rukopisa Stančića i drugih, stručnih muzičkih i muzikoloških knjiga, različitog arhivskog dokumentarnog materijala, koji se odnosi na život i djelovanje Svetislava Stančića«. ⁶ Cipra u svojem odgovoru, uz izraze štovanja i zahvalnosti, obavještava Lindu Stančić-Carnelutti o odluci Vijeća Akademije održanog 21. veljače 1970. koje je prihvatilo sve zadane uvjete te je briga o zbirci dodijeljena profesorima Ivi Mačeku i Ladislavu Šabanu. Cipra pritom ističe kako će se darovana zbirka čuvati »kao kulturna svetinja jednog od najzaslužnijih među zaslužnim«. ⁷ Popisi koje su po primitku gradiva na Muzičku akademiju 1970. godine sastavili Ladislav Šaban i Jurica Murai ukazuju na to da je gradivo podijeljeno na tri cjeline: Knjižnicu Stančić, Zbirku predmeta dokumentarne vrijednosti i Arhivu Stančić. Danas su u Knjižnici Muzičke akademije potonja dva dijela izvornog Depozita Stančić svrstana u Osobni fond Svetislav Stančić. ⁸ U Knjižnicu Stančić svrstane su tiskovine (knjige, tiskane muzikalije i časopisi), 25 autografa i rukopisnih prijepisa skladbi drugih skladatelja i gramofonske ploče. Knjige i note obilježene su žigom s natpisom »Muzička akademija u Zagrebu / Klavirski odjel / Knjižnica S. Stančić« te inventarnim brojem. Gramofonske ploče označene su samo inventarnim brojem, bez žiga, dok su časopisi označeni žigom, ali nisu numerirani. Dio časopisa nije označen.

³ Pismo Linde Stančić-Carnelutti dekane Muzičke akademije Mila Cipri, Knjižnica Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, Osobni fond Svetislav Stančić.

⁴ *Ibid.*

⁵ *Ibid.*

⁶ *Ibid.*

⁷ Dopis Mile Cipre Lindi Stančić-Carnelutti, Knjižnica Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, Osobni fond Svetislav Stančić.

⁸ U tekstu se termini »Zbirka predmeta dokumentarne vrijednosti« i »Arhiva Stančić« upotrebljavaju kao referenca na podjelu gradiva prema prvim popisima gradiva koje su sastavili L. Šaban i J. Murai kako bi se pojasnilo na kojoj je lokaciji bio pohranjen određeni dio gradiva.

Po dolasku na Muzičku akademiju 1970. godine, u zgradu u Gundulićevoj ulici, gradivo Knjižnice Stančić i Zbirka predmeta dokumentarne vrijednosti dobivaju svoje mjesto u sobi br. 21 na klavirskom odjelu. Prema Zapisniku Komisije Klavirskog odjela Muzičke akademije, u sastavu I. Maček i J. Murai, vidljivo je da je Maček Odjel nota i gramofonskih ploča vodio od 1. rujna 1970. do 14. siječnja 1980, kada vođenje zbirke preuzima Murai.⁹ Knjižnica Stančić i nakon Stančićeve se smrti nadopunjavala – notnim izdanjima i knjigama iz zbirke Ladislava Šabana (na notama se nalazi Šabanov potpis) te izdanjima kojima nije moguće utvrditi porijeklo. Nakon Muraja vođenje zbirke preuzimaju Jakša Zlatar i Ljubomir Gašparović.

Dio zbirke označen kao Knjižnica Stančić preseljen je u Knjižnicu Muzičke akademije 2015. godine, kada su se preseljenjem Akademije u novu zgradu konačno ostvarili uvjeti za prihvata i adekvatnu pohranu tako velike zbirke. Naknadno su u Knjižnicu Muzičke akademije stigli i Stančićev gramofon za reprodukciju šelak gramofonskih ploča (His Masters' Voice Model 130[?]), nijema klavijatura koju je koristio za vježbanje te njegov koncertni frak.¹⁰ Taj dio čini Zbirku uporabnih predmeta S. Stančića.

Odmah nakon prihvata Knjižnice Stančić u Knjižnicu Muzičke akademije provedena je revizija zbirke, kojom su utvrđena manja odstupanja u broju primjeraka u odnosu na stare inventarne popise.¹¹ Prema dostupnoj sačuvanoj evidenciji posudbe za manji dio gradiva još postoji mogućnost da mu se uđe u trag i da se vrati u knjižnicu. Primjerci za koje ne postoji zaduženje ili su osobe koje su ih posudile u međuvremenu preminule smatraju se izgubljenima. Izgubljeno je, među ostalim, više izdanja raznih djela Roberta Schumanna i Aleksandra Skrjabinina.¹² Nakon revizije slijedio je rad na popravku i fizičkoj zaštiti često teško oštećenih primjerkaka, kataloškoj i stručnoj obradi te reinventarizaciji u knjižničnom sustavu ZaKi.¹³

⁹ Zapisnik se nalazi u Inventarnoj knjizi nota na str. 139.

¹⁰ Gramofon je prije dolaska u Knjižnicu bio pohranjen u prostorijama Muzičke akademije u Gundulićevoj ulici u sobi 21, a nijema klavijatura u Hrvatskom glazbenom zavodu. Frak je na Muzičku akademiju došao kao donacija kćeri gospođe koja je brinula o Stančićevoj supruzi do njezine smrti.

¹¹ Uzroci odstupanja u broju primjerkaka u odnosu na prvobitne popise višestruki su: pristup gradivu Knjižnice Stančić nije se uvijek adekvatno kontrolirao (jednom je prilikom, prema svjedočenju Lj. Gašparovića, razbijeno staklo vitrine i neka su notna izdanja otuđena), a ni evidencija posudbe nije se uredno i dosljedno vodila. Naposljetku, u zbirku su prilikom obrade uvrštena i izdanja Knjižnici Stančić dodana nakon Stančićeve smrti, a koja ranije nisu bila popisana. Izvještaj revizije Knjižnice Stančić pohranjen je u Knjižnici Muzičke akademije.

¹² Izgubljeno je, primjerice, više izdanja sljedećih djela: Robert Schumann: *Papillons*, op. 2 (red. Alfred Cortot, Clara Schumann); *Davidsbündlertänze*, op. 6 (red. Alfred Cortot, Ignaz Friedman, Clara Schumann, Carlo Zecchi), *Carneval*, op. 9 (red. Eugen d'Albert, Giuseppe Buonamici, Alfred Cortot, Ignaz Friedman, Aleksandr Borisovič Gol'denvejzer, Max Pauer, Carlo Zecchi); *Fantasiestücke*, op. 12 (red. Alfred Cortot, Ignaz Friedman, Carlo Zecchi), *Kreisleriana*, op. 16 (red. Alexis Hollaender, Moritz Mayer-Mahr, Max Pauer, Clara Schumann); Aleksandr Skrjabin: *Étude* op. 8 i op. 42, *Preludiji* op. 11, op. 15 i op. 17, *Improptu* op. 12 i op. 14, *Koncert* op. 20, *Poeme* op. 34, op. 36 i op. 61.

¹³ Cjelokupno gradivo Knjižnice Stančić uvršteno je u fond Knjižnice Muzičke akademije, katalogizirano je, ponovno inventarizirano u okviru odgovarajućih zbirki prema vrstama gradiva, ali i dalje

Do studenog 2022. godine u potpunosti je završena knjižnična obrada knjiga, nota, gramofonskih ploča i časopisa te rukopisnih materijala i autografa drugih skladatelja. Gradivo je dobilo nove signature, a informacije o postojećim naslovima javnosti su dostupne preko *online* kataloga Knjižnice Muzičke akademije.¹⁴ Time su, nakon više od četiriju desetljeća »nevidljivosti«, korisnicima postale dostupne potpune informacije o naslovima koje sadrži ova zbirka. Gradivo je izuzeto iz posudbe i moguće ga je dobiti na uvid u prostoru čitaonice Muzičke akademije.

Gradivo Arhive Stančić bilo je pohranjeno u arhivu Hrvatskoga glazbenog zavoda od 1970. sve do 2021. godine, kada započinje obnova u potresu teško oštećene zgrade Hrvatskoga glazbenog zavoda, pa je trajno preseljeno u Knjižnicu Muzičke akademije i danas je u Knjižnici zavedeno kao Osobni fond Svetislav Stančić. Gradivo je pohranjeno u 27 arhivskih kutija, a čine ga koncertni programi, kritike, isječci iz novina, korespondencija, fotografije, dokumentacija vezana uz pročelnništvo i proslave Stančićevih jubileja te popratna dokumentacija uz organizaciju njegove sahrane i komemoracija. Od glazbenoga gradiva ovdje su uvršteni autografi Stančićevih kompozicija, brojne skice i bilješke, korekture i pripreme za tisak njegova *Preludija za klavir* te instruktivnih izdanja u njegovoj redakciji.¹⁵ Kataloška je obrada Stančićevih autografa u tijeku te će i oni u najkraćem roku biti dostupni na uvid korisnicima Knjižnice Muzičke akademije kako bi ponovno mogli zaživjeti u suvremenim izvedbama. Dio Osobnog fonda Stančić koji sadrži ostalu dokumentaciju (korespondenciju, zapisnike sjednica odsjeka, pročelnništvo) tek čeka detaljnu stručnu obradu.

Popisi gradiva

Važan dio Zbirke Stančić čine i ranije spomenuti popisi gradiva. Prvi popisivači bili su L. Šaban, koji je sastavio prvi popis knjiga i okvirni popis dokumentarnog i arhivskoga gradiva, te J. Murai, koji je sastavio inventar nota i gramofonskih ploča vjerojatno po primitku gradiva. Ti se popisi nalaze u dvjema tvrdo ukoričnim bilježnicama i inventarnoj knjizi nota. Nešto je kasnije nastao inventarni popis knjiga koji je sastavio J. Zlatar. Uz zbirku je pohranjeno i nekoliko neuvezanih,

ima status izdvojene zbirke. Gradivo je dobilo nove signature prema UDK-u (Univerzalnoj decimalnoj klasifikaciji). Stari inventarni brojevi i dalje su vidljivi na publikacijama, a informacija o njima zabilježena je uz ostale podatke o svakom fizičkom primjerku u bazi ZaKi.

¹⁴ Katalog Knjižnice Muzičke akademije javno je dostupan putem web-stranice Muzičke akademije ili direktno na adresi <<https://muza.zaki.com.hr>>. *Online* katalog Knjižnice Muzičke akademije trenutno iz tehničkih razloga ne omogućuje jednostavan pristup informaciji o cjelokupnom fondu Knjižnice Stančić nego samo autografima. Potpunu informaciju o gradivu koje čini Knjižnicu Stančić korisnici mogu dobiti na upit u Knjižnici, a u tijeku je izrada dokumenta s potpunim popisom Knjižnice Stančić, koji će biti dostupan u Digitalnom repozitoriju Muzičke akademije.

¹⁵ Od 1927. do sredine 1970-ih objavljeno je više izdanja Stančićevih redakcija djela Fortunata Pintarića, Johanna Sebastiana Bacha, Roberta Schumanna, Frédéricica Chopina i Muzia Clementija.

manje detaljnih dodatnih popisa raznih popisivača, od kojih su neke radili i studenti u okviru seminara i diplomskih radova na studiju muzikologije (Željka Dolić [danas Radovinović]). Naknadno se u veljači 2023. ljubaznošću Nade Bezić zbirci pridodao popis koji je kao seminarski rad pod naslovom »Popis nota iz ostavštine Svetislava Stančića pohranjene u kutijama br. 11, 12, 13 i 14 arhiva Hrvatskog glazbenog zavoda« na kolegiju Vježbe iz Uvoda u muzikologiju u akademskoj godini 1996/97. sastavila Dina Puhovski.

Popis knjiga, predmeta dokumentarne vrijednosti i arhiva

Crveno-crna bilježnica tvrdih korica, bez natpisa na koricama, sadrži tri odvojena, rimskim brojevima označena popisa koje je sastavio L. Šaban: I. Popis knjiga stručne knjižnice Svetislava Stančića; II. Popis predmeta dokumentarne vrijednosti; III. Dokumentacija (arhiv).

U cjelini »I. Popis knjiga stručne knjižnice Svetislava Stančića« od podataka su navedeni samo autor i naslov. Knjige su numerirane, popis završava inventarnim brojem 654, no pod inventarnim brojem 543a dodan je zbirni unos »Rukopisne sveske iz metodike«, koji obuhvaća deset bilježnica s rukopisnim prijevodima metodičkih tekstova.

Knjige su ne odviše dosljedno svrstane u 10 kategorija:

- muzička estetika
- analize muzičkih djela
- muzičke nauke
- priručnici
- dirigiranje, teatar, ples
- opća povijest glazbe
- libreta
- memoari i biografije
- metodika i pijanistika (187 naslova, tematski najdosljedniji, obuhvaćeni su značajni naslovi vodećih svjetskih klavirskih metodičara i pedagoga; također osam bilježnica s rukopisnim prijevodima raznih metodičkih tekstova)
- razno.

Na popisu u cjelini »II. Popis predmeta dokumentarne vrijednosti« 15 je predmeta – album s fotografijama svih Stančićevih učenika koji mu je poklonjen prilikom proslave obljetnice 1966, razne povelje, plakete, nagrade i odlikovanja, ključ sobe 21 i zviždaljke za intonaciju zbora.

Popisu u cjelini »III. Dokumentacija (arhiv)«, u kojem je gradivo popisano zbirno po kutijama, prethodi Šabanov okvirni opis Arhive Stančić. Šaban navodi kako gradivo osim osobnih i obiteljskih dokumenata sadrži i materijale o Stančićevoj koncertnoj djelatnosti, o nastupima njegovih učenika tijekom i nakon studija, programe koncerata koje je posjećivao, dokumentaciju o njegovoj djelatnosti na

Muzičkoj akademiji, u Hrvatskom glazbenom zavodu i u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti, proslavama jubileja te o sahrani i komemoracijama. Dio arhiva su i autografi Stančićevih kompozicija, obradbi i instruktivnih izdanja (kutije 11-14).

Crvena bilježnica s natpisom na koricama »Muzička akademija u Zagrebu – ARHIV – Inventarska knjiga arhiva Svetislava Stančića« sadrži samo početak Šabanova popisa Arhive Stančić, odnosno detaljan popis sadržaja fasc. 1 – kutije 1.

Inventarne knjige

Inventar knjiga nalazi se u sivoj knjizi inventara s natpisom na koricama »Muzička knjižnica Svetislava Stančića, Godina 1971«. Ovaj je popis, detaljniji od Šabanova, sastavio J. Zlatar, a sadrži podatke o autoru, naslovu, mjestu izdanja, izdavaču i godini izdanja, kao i vrijednosti publikacije. Popis slijedi redoslijed Šabanova popisa, ali bez istaknutih »struka«. Na popisu je 645 naslova, na kraju je popisa podatak o komisiji procjeni knjiga koju su s datumom 3. 10. 1974. potpisali L. Šaban, I. Maček i J. Murai.

Inventar nota i gramofonskih ploča koji je sastavio J. Murai nalazi se u sivozelenoj knjizi inventara s natpisom »Knjižnica Stančić« na koricama. Notno je gradivo Murai popisao svrstavši ga u »struke« prema, može se pretpostaviti, vlastitoj klasifikaciji. Popis je detaljan, s podacima o autoru, naslovu, redatoru (»aranžman«), izdavaču i mjestu izdanja (»edicija«), ali bez navedene godine izdanja. Inventarni su brojevi i signature na notama identični. Na prvoj je stranici uredno ispisan sadržaj prema spomenutoj klasifikaciji, s brojevima stranica i inventarnim brojevima koji su uvršteni u pojedinu kategoriju (označene slovima od A do I) kako slijedi:

A – klavir / A1 škole, tehnika, etude / A2 svjetska literatura / A3 jugoslavenska literatura / A4 rukopisi / A5 faksimili i prilozi

B – klavir 4-ručno i dva klavira

C – razni instrumenti

D – komorna glazba

E – solo pjesme

F – zborovi

G – klavirski izvaci[!]/ G1 instrumentalna glazba / G2 vokalno-instrumentalna glazba / G3 scenska glazba

H – partiture / H1 partiture velikog formata / H2 partiture srednjeg formata / H3 partiture malog formata

I – zapisnici.

U istoj inventarnoj knjizi u nastavku je i popis djela koja se mogu naći na gramofonskim pločama, a također ga je sastavio Murai. Ovdje se ne radi o pravom

inventarnom popisu ploča, nego su abecednim redom popisani naslovi (ne na način kako su navedeni na ploči, nego prema popisivaču logičnom načinu pisanja – koncert za klavir, nocturno, preludij...). Uz naslov su navedeni podatci o autoru, naslovu i izvođaču te u posebnom stupcu broj ploče na kojoj se pojedini naslov nalazi. Na popisu je ukupno 490 naslova, na 87 LP, 45 EP i 34 šelak ploča.

Na kraju svakog spomenutog popisa upisana je napomena »Datum komisij-ske procjene 3.10.1974.« s potpisima I. Mačeka, L. Šabana i J. Muraja.

Na odvojenim listovima još je nekoliko djelomičnih popisa periodike, kataloga izdavača i plakata te dva vrlo štura popisa kutija s arhivom. Detaljniji popis gradiva iz kutija 1, 2 i 3 Željke Dolić (danas Radovinović) načinio se 1987. za diplomski rad *Reproduktivna djelatnost pijanista Svetislava Stančića u ogledalu kritike* pod mentorstvom Koraljke Kos.

Karakteristike Knjižnice S. Stančić

Kao što se spomenulo, dio Zbirke Stančić definiran kao Knjižnica S. Stančić sačinjen je od tiskanoga gradiva – knjiga, tiskanih muzikalija i periodike, zatim zvučnoga gradiva – gramofonskih ploča te rukopisnoga tekstnog i notnoga gradiva. Obuhvaćeno je gradivo tiskano u rasponu od početka 19. do osamdesetih godina 20. stoljeća.

Knjige

Zbirka knjiga sadrži ukupno 648 primjeraka,¹⁶ najviše na hrvatskom i srpskom jeziku (330), zatim njemačkom (184), nakon čega po zastupljenosti slijede naslovi na ruskom (75), engleskom (28), talijanskom (12), francuskom (9), poljskom (6), češkom (2) i slovenskom jeziku (2). Prema starosti izdanja, 84 naslova objavljena su tijekom posljednjih dvaju desetljeća 19. stoljeća, najveći je broj naslova iz prve polovice 20. stoljeća (najviše, njih 237, iz perioda od 1910. do 1929. godine) te 74 iz perioda od 1950. do 1985. godine. Ukupno 184 naslova nemaju naznačenu godinu izdanja te se ona može odrediti tek okvirno.

Kako je iz ranije navedene Šabanove klasifikacije vidljivo, zbirka je tematski vrlo raznolika. Zastupljena su često vrijedna antikvarna izdanja temeljnih naslova iz opće teorije glazbe, harmonije, kontrapunkta, akustike, estetike, instrumentacije i orkestracije,¹⁷ povijesni pregledi, biografije, pisma i likovne monografije. Kao po-

¹⁶ Naveden je broj primjeraka obrađenih u knjižničnom sustavu ZaKi, a koji se, kako se ranije spomenulo, ne podudara s brojem primjeraka evidentiranih u prvom popisu L. Šabana.

¹⁷ Hans von BÜLOW: *Briefe*, Leipzig: Breitkopf & Hartel Musikverlag, 1895-1904 (5 sv.); Adolph KULLAK: *Musikalisch-Schöne: Ein Beitrag*. – Leipzig: Verlag von Heinrich Matthes, 1858; Hugo RIEMANN: *Lehrbuch der musikalischen Phrasierung auf Grund einer Revision der Lehre von der musikalischen*

sebnu vrijednost ipak treba izdvojiti 173 naslova posvećena klaviru. Njihova tematika usko je vezana je uz Stančićevo osnovno područje interesa, pa su tako zastupljeni naslovi koji obrađuju razne pristupe klavirskoj tehnici i oblikovanju interpretacije, metodiku i pedagoški pristup u nastavi, psihologiju i estetiku sviranja klavira te interpretaciju djela pojedinih skladatelja (Bach, Beethoven, Chopin, Liszt). Manji broj naslova posvećen je povijesnom razvoju instrumenta, pregledima repertoara te knjižicama s natjecanja. Najstarije izdanje, ujedno najstarije u cijeloj Stančićevoj zbirci (koje pritom ima i značajnu antikvarnu vrijednost), primjerak je knjige *Klavierschule, oder Anweisung zum Klavierspielen für Lehrer und Lernende, mit kritischen Anmerkungen Daniela Gottloba Türka* iz 1802.

Djela brojnih klavirskih pedagoga s početka 20. stoljeća, od kojih su najznačajniji **Reiner Maria Breithaupt** (*Die natürliche Klaviertechnik: Band I. Handbuch der modernen Methodik und Spielpraxis*, 1912; *Band II. Die Grundlagen des Gewichtspiels*, 1921), **Tobias Matthay** (*Relaxation Studies in the Muscular Discriminations Required for Touch, Agility and Expression in Pianoforte Playing*, 1908; *The Fore-Arm Rotation Principle in Pianoforte Playing: Its Application and Mastery*, 1912; *The Act of Touch in All Its Diversity: An Analysis and Synthesis of Pianoforte Tone-Production*, 1928), **Otto Ortmann** (*The Physical Basis of Piano Touch and Tone: An Experimental Investigation of the Effect of the Player's Touch Upon the Tone of the Piano*, 1925; *The Physiological Mechanics of Piano Technique: An Experimental Study of the Nature of Muscular Action as Used in Piano Playing, and of the Effects Thereof Upon the Piano Key and the Piano Tone*, 1929), **Marie Prentner** (*The Modern Pianist [...] According to the Principles of Prof. Theo. Leschetizky*, 1903), **Emil Söchting** (*Die Lehre des »freien Falles«: eine Anleitung zu kunstgerechter Tonbildung beim Klavierspiel*, 1906), **Friedrich Adolph Steinhäuser** (*Die physiologischen Fehler und die Umgestaltung der Klaviertechnik*, 1913), **Konstantin I. Sternberg**, (*Ethics and Esthetics of Piano-Playing*, 1917), **Marie Unschuld von Melasfeld** (*Die Hand des Pianisten: Methodische Anleitung [...] nach Principien des Herrn Prof. Th. Leschetitzky[sic!]*, 1903), pružaju uvid u tada aktualna promišljanja o transformaciji klavirske tehnike koja je bila odgovor na promjene u konstrukciji samog instrumenta. Naglasak se stavio na iskorištavanje pokreta i težine čitave ruke te, posljedično, na njihov utjecaj na oblikovanje tona.

Deset rukom ispisanih bilježnica koje sadrže hrvatske prijevode tekstova posvećenih interpretaciji i metodici pokazatelji su Stančićeve volje i potrebe za usavršavanjem kao i njegova stava o važnosti i dugoročnoj primjenjivosti tih tekstova.¹⁸ Šest bilježnica na koricama ima naslov *Nastava klavira s rimskim brojevima I. do VI*, a sadrže prijevod djela A. P. Ščapova *Fortepiannyj urok v muzykal'noj škole i učilišče*, 1947, gdje je ulomak u bilježnici pod brojem IV. ispisan nalivperom rukopi-

Metrik und Rhythmik, Hamburg; St. Petersburg: D. Rahter; A. Büttner, 1884; H. RIEMANN: *System der musikalischen Rhythmik und Metrik*, Leipzig: Breitkopf & Härtel, 1903; H. RIEMANN: *Allgemeine Musiklehre: (Katechismus der Musik)*, Leipzig: Max Hefes Verlag, 1904.

¹⁸ Može se pretpostaviti da je rukopis u tim bilježnicama pretežno Stančićev, no u nekim tekstovima nije bilo moguće sa sigurnošću utvrditi autora rukopisa.

som koji nije Stančićev, nego bi mogao biti onaj Evgenija Vaulina. Bilježnica s tekstom pod naslovom *Glava III: Elementi rubata* sadrži prijevod trećeg poglavlja djela T. Matthaya, *Musical Interpretation: Its Laws and Principles, and Their Application in Teaching and Performing*. Jedna bilježnica sadrži hrvatski prijevod teksta *Les secrets de la technique du piano révélés par le film* (Tajne klavirske tehnike riješene pomoću filma) L. Nouneberg. Bilježnica u kojoj je kemijskom olovkom ispisan tekstom naslovljen *Metodika klavira* također sadrži prijevod, sudeći prema nekim bilješkama, izvorno njemačkog metodičkog teksta. Dosad nije bilo moguće točno identificirati izvorno izdanje, no sadržajem i koncepcijom tekst je vrlo blizak knjizi *Die natürliche Klaviertechnik* Reinera Marie Breithaupta. Rukopis nije Stančićev, no čini se da su mjestimični komentari i olovkom podcrtani ulomci uneseni Stančićevom rukom.

Knjige s bilješkama

Relativno mali broj knjiga ima oznake ili napomene upisane Stančićevom rukom. Podcrtana i katkad bilješkama popraćena mjesta omogućuju uvid u Stančićevo primarno područje interesa. Najčešće se radi o olovkom podcrtanim ulomcima u pedagoškim i metodičkim tekstovima posvećenima problemu pokreta ruke i udarca te interpretaciji pojedinih djela, gdje su često na taj način istaknuti naslovi Stančiću zanimljivih izdanja klavirskih škola i metoda navedenih u tekstu ili u bibliografijama. Rijetko upisuje kratke napomene u kojima kritički komentira stavove autora ili se referira na druge naslove slične tematike. Najviše Stančićevih napomena nalazimo u primjerku *Die natürliche Klaviertechnik, Band II: Die Grundlagen des Gewichtspiels* R. M. Breithaupta iz 1913. godine. Upisivao je kritičke osvrtne na ranija izdanja istog naslova¹⁹ te reference na rješenja pojedinog problema koja nude drugi autori – A. Ritschl (*Die Anschlagsbewegungen beim Klavierspiel*, Berlin, 1911, bilješka na str. 39), F. A. Steinhausen (str. 7, 15, 55, referira se na djelo *Die physiologischen Fehler und die Umgestaltung der Klaviertechnik*, Leipzig, 1913?). (Slika 2) U bilješkama često donosi kritički osvrt na autorova rješenja (str. 46, 53, 54, 55, 73, 93, 97),²⁰ a rjeđe ih pohvaljuje.²¹

Neka su od važnijih izdanja s podcrtanim ulomcima i napomenama:

- BARDAS, Willy: *Zur Psychologie der Klaviertechnik*, 1927.
- CLARK-STEINIGER, Frederic: *Die Lehre des einheitlichen Kunstmittels beim Clavierspiel: Eine Kritik der Claviermethoden*, [1885?].

¹⁹ Prvo izdanje pod naslovom *Die natürliche Klaviertechnik: die freie, rhythmisch-natürliche Bewegung (Automatik) des gesamten Spielorganismus (Schulter, Arme, Hände, Finger) als Grundlage der »klavieristischen« Technik* objavljeno je 1905.

²⁰ Bilješka na str. 46: »1) Zamjena najkompliciranijeg problema igranja klavira (Geläufigkeit) sa Streckrollungom je gruba i opasna autorova pogriješka.«

²¹ Bilješka na str. 44: »Na ovaj način autor rješava teški problem sigurnog gađanja lahko i jednostavno, a Gewichtspiel je i opet svemu uzrok i spasilj!«

- EHRENFECHTER, C. A.: *Delivery in the Art of Pianoforte Playing: On Rhythm, Measure, Phrasing, Tempo*, [1895?].
- FUCHS, Carl: *Die Zukunft des musikalischen Vortrages und sein Ursprung* [...], 1884.
- KULLAK, Adolph: *Ästhetik des Klavierspiels*, 1916.
- LEIMER, Karl: *Rhythmik, Dynamik, Pedal und andere Probleme des Klavierspiels nach Leimer-Giesecking*, 1938.
- MARTIENSSEN, Carl Adolf: *Die individuelle Klaviertechnik auf der Grundlage des schöpferischen Klangwillens*, 1930.
- MARTIENSSEN, Carl Adolf: *Die Methodik des individuellen Klavierunterrichts*, 1937.
- MATTHAY, Tobias: *Die ersten Grundsätze des Klavierspiels: für den Schulgebrauch und Selbstunterricht*, 1914.
- NEUHAUS, Heinrich: *Die Kunst des Klavierspiels*, 1967.²²
- SCHARWENKA, Xaver: *Methodik des Klavierspiels*, 1916.
- STOYE, P.: *Von einer neuen Klavierlehre (R. M. Breithaupt's »Natürliche Klaviertechnik«)* [...], [1907].
- TOWNSEND, William: *Balance of Arm in Piano Technique*, [1890?].
- TÜRK, Daniel Gottlob: *Klavierschule, oder Anweisung zum Klavierspielen für Lehrer und Lernende*, 1802.

Opsegom i širinom problematike koju pokriva ovaj je dio fonda bez sumnje jedinstven među danas javnosti dostupnim knjižničnim zbirka u Hrvatskoj, te može biti idealna podloga za istraživanje ne samo Stančićeva metodičkog i pedagoškog pristupa svim aspektima klavirske tehnike i interpretacije nego i povijesti i evolucije instrumenta i klavirske tehnike uopće.

Tiskana notna izdanja

Prema inventarnoj knjizi J. Muraja inicijalna zbirka nota sastojala se od ukupno 2420 primjeraka. Do trenutka preseljenja zbirke u novu zgradu Muzičke akademije manji je broj primjeraka izgubljen ili teško oštećen. Uz njih su, pri selidbi zbirke u zgradu Muzičke akademije, u ormaru u sobi 21 pronađeni i primjerci s potpisom L.

²² Ladislav Šaban je u knjigu *Die Kunst des Klavierspiels* 30. veljače 1970. upisao bilješku: »Ova knjiga bila je posljednje djelo koje je Svetislav Stančić čitao za posljednjih dana njegova života. Zabilješke olovkom od njegove su ruke. U času Stančićeve smrti knjiga je ležala na noćnom ormariću, do njegova uzglavlja. Tamo sam je zapazio pola sata iza kako je preminuo. Ladislav Šaban, Zgb. 3. II 1970.« Prema navedenoj bilješci to je posljednja knjiga koju je Stančić imao u rukama. S druge strane, Ladislav Šaban u članku »Moj posljednji susret sa Svetislavom Stančićem«, objavljenom 1972, navodi da mu je Stančić nekoliko sati prije smrti dao da pročita ulomke iz knjige O. Kellera *Die Klaviertechnik: Theoretisch dargestellt und praktisch entwickelt*, Leipzig, 1915, koje i citira u članku, s čuđenjem što čak i u tom trenutku Stančić iskazuje brigu oko budućnosti klavirske tehnike. Ladislav ŠABAN: Moj posljednji susret sa Svetislavom Stančićem, *Muzika*, XVI (1972) 1, 10-14.

Šabana te neki bez naznake o porijeklu koji nisu bili popisani u prvom Murajevu inventaru. Ti su primjerci po dolasku u Knjižnicu Muzičke akademije također pridodani Knjižnici Stančić, te sada notni fond čini 2286 inventariziranih primjeraka, od čega 25 rukopisa – autografa i rukopisnih prijepisa djela drugih skladatelja, dok su ostalo tiskovine. Najveći je broj primjeraka, ukupno 1896, posvećen repertoaru za klavir solo i klavir četveroručno. Ostatak zbirke čine djela za komorne ansamble, zbor, glas i klavir, zatim klavirski izvadci vokalno-instrumentalnih i opernih djela te operne, orkestralne i komorne partiture. U klavirskom repertoaru najveću skupinu predstavljaju škole i etide (423 primjerka), zatim sonate (281 primjerak), klavirski koncerti (159 primjeraka), nakon čega su najzastupljenije manje glazbene forme – minijature, suite, fantazije, preludiji, fuge i plesni oblici te transkripcije. Prema starosti (kada je bilo moguće utvrditi barem okvirnu godinu izdanja) zastupljena su izdanja od početka 19. stoljeća do 80-ih godina 20. stoljeća. 153 primjerka izdana su tijekom 19. stoljeća u periodu od 1814. do 1899. godine, a najstarije je rijetko i vrijedno prvo izdanje transkripcije Mozartovih gudačkih kvarteta za klavir četveroručno Carla Davida Stegmanna iz 1814. godine.²³ (Slika 3)

Stančićeva je sistematičnost i temeljitost u pristupu vidljiva i u izboru notnih izdanja za klavir. Zastupljena su sva značajna izdanja posvećena metodici i klavirskoj tehnici te velik izbor izdanja i različitih redakcija većine djela standardnoga klavirskog repertoara. Tako u zbirci nalazimo klavirske škole i metode svih značajnih autora 18., 19. i prve polovice 20. stoljeća. Kao najstarije izdanje zanimljiva je škola C. Czernyja iz 1839. godine u trima svescima.²⁴ (Slika 4)

Osim izdanja klavirskih škola, etida i tehničkih vježbi autora 18. i 19. stoljeća (Johann Baptist Cramer, Carl Czerny, Anton Diabelli, Jean Baptiste Duvernoy, Henry Lemoine), imajući u vidu Stančićevu posvećenost proučavanju raznih pristupa klavirskoj tehnici (kojima je često kritički pristupao) te problematici postizanja »prirodne klavirske tehnike«, posebno su vrijedna pažnje izdanja klavirskih pedagoga Stančićeva vremena kao što su npr. **Elisabeth Caland** (*Anleitung zur Ausnutzung der Kraftquellen und zur Aneignung der Bewegungsformen beim künstlerischen Klavierspiel*, Magdeburg, 1922), **Helene Caspar** (*Praktischer Lehrgang des Klavierspiels für den Elementar-Unterricht mit Anwedung der modernen Bewegungs- und Anschlags-Lehre*, 1912), **Beniamino Cesi** (*Metodo per lo studio del pianoforte*, [s. a.]), **Alfred Cortot** (*Cours d'Interprétation*, 1934), **Ludwig Deppe** (*Ludwig Deppe's Fünffingerübungen. zusammengestellt [...] von Elisabeth Caland*, 1923), **C. A. Ehrenfechter** (*Technical Studies for the Pianoforte: Exercises on the Deppe principle*, 1891), **Ignaz Friedman** (*Vorbereitende Studien zur höheren Technik*, 1918), **Heinrich Germer** (*Die Technik des Klavierspiels*

²³ Wolfgang Amadeus MOZART: *Quatuor No.1*: [KV 387] [...]; arrangé pour le Piano Forté a quatre mains par C. D. Stegmann, Leipzig: N. Simrock, 1814?, 2 sv.

²⁴ Carl CZERNY: *Vollständige theoretisch-practische Pianoforte-Schule op. 500: von dem ersten Anfang bis zur höchsten Ausbildung fortschreitend: und mit allen nöthigen, zu diesem Zwecke eigends componirten zahlreichen Beispielen in 3 Theilen*, Wien: Ant. Diabelli & Comp., [1839].

els, 1914), **Elena Gnesina** (*Podgotovitel'nye upražnenija: k različnym vidam fortepiannoj tehniki*, 1947), **Alberto Jonás** (*Master School of Modern Piano Playing and Virtuosity*, 1922-1929), **Rafael Joseffy** (*Schule des höheren Klavierspiels*, 1902), **Gustav Kugler** (*Schule des Klavierspiels*, 1922), **Adolph Kullak** (*Die Kunst des Anschlags op. 17*, 1909), **Sigmund Lebert** (*Grosse theoretisch-praktische Klavierschule*, 1889), **Camilla Mandl Barda** (*Kompendium der Klaviertechnik*, 1914), **William Mason** (*Touch and Technic for Artistic Piano Playing Op. 44*, 1917), **Hugo Riemann** (*Vergleichende Klavierschule op. 39*, 4. izd., 1912), **Moriz Rosenthal** (*Schule des höheren Klavierspiels*, [etc], 1892), **Blanche Selva** (*Le travail technique du piano*, 1919), **Emil Söchting** (*Der freie Fall Op. 111 [...]*, [s. a.]), **Eugen Tetzl** (*Elementarstudien der Gewichtstechnik und Rollung beim Klavierspiel*, 1909), **Theodor Wiehmayer** (*Schule der Finger-Technik (nach neuen Prinzipien)*, 189-?) te **Rudolf Matz** (*Osnovna škola za klavir*, 1935). Djela ovih autora značajno su proširila fond pedagoških notnih izdanja za klavir u Knjižnici Muzičke akademije. Korisnicima je time otvorena mogućnost za istraživanje i analizu širokog spektra metodičkih i pedagoških pristupa.

Redakcije klavirskih izdanja

Velik izbor izdanja i redakcija standardnog pijanističkog koncertnog repertoara iz perioda od 17. do 20. stoljeća svjedoči o poslovičnoj Stančićevoj studioznosti u pristupu notnom tekstu i oblikovanju interpretacije. Pojedinačna izdanja, zbirke, sabrana djela i antologije zastupljene su u redakcijama brojnih značajnih klavirskih pedagoga i interpreata. Samo Beethovenove klavirske sonate dostupne su u redakcijama Eugena d'Alberta, Hansa von Bülowa, Giuseppea Buonamicija, Alfreda Caselle, Louisa Köhlera, Arthura Schnabela, Theodora Wiehmayera, Bolesława Woytowicza, Heinricha Schenkera, Hansa Germera, Juliusa Epsteina, Aleksandra Gol'denvejzera, Frederica Lamonda i Alexandra Winterbergera.

Osim Stančićevih berlinskih učitelja Karla Heinricha Bartha (D. Scarlatti), Conrada Ansozea (F. Schubert) i Feruccia Busonija (J. S. Bach, W. A. Mozart, F. Liszt), najzastupljeniji su redaktori Eugen d'Albert (J. S. Bach, L. v. Beethoven, J. Brahms, F. Chopin, G. F. Händel, F. Liszt, R. Schumann), Béla Bartók (J. S. Bach, W. A. Mozart, D. Scarlatti), Hans Bischof (W. A. Mozart), Atilio Brugnoli (F. Chopin, F. Liszt), Giuseppe Buonamici (L. v. Beethoven, J. Haydn, R. Schumann), Hans Von Bülow (J. S. Bach, L. v. Beethoven, F. Chopin), Alfred Casella (J. S. Bach, L. v. Beethoven, F. Chopin), Alfred Cortot (J. Brahms, F. Chopin, F. Liszt, R. Schumann), Edwin Fischer (J. S. Bach, W. A. Mozart), Hans Germer (J. S. Bach, L. v. Beethoven, F. Chopin), Ignaz Friedman (F. Chopin, F. Liszt, R. Schumann), Aleksandr Gol'denvejzer (L. v. Beethoven, W. A. Mozart, J. Haydn), Bruno Hinze-Reinhold (W. A. Mozart, J. Haydn, F. Liszt), Karl Klindworth (J. S. Bach, F. Chopin, F. Liszt), Leonid Kreutzer (F. Chopin, F. Liszt), Adolph Kullak (L. v. Beethoven, F. Chopin), Frederic Lamond (L. v. Beethoven), Sigmund Lebert (L. v. Beethoven, W. A. Mo-

zart, J. Haydn), Bruno Mugellini (J. S. Bach), Egon Petri (J. S. Bach, F. Chopin), Emil Sauer (L. v. Beethoven, J. Brahms, F. Chopin, C. Franck), Heinrich Schenker (L. v. Beethoven), Artur Schnabel (L. v. Beethoven), Ignacy J. Paderewski (F. Chopin), Raoul Pugno (F. Chopin), Edward Steuermann (J. Brahms), Theodor Wihemayer (J. S. Bach, L. v. Beethoven, J. Haydn, W. A. Mozart, F. Schubert) i Bolesław Woytowicz (L. v. Beethoven, C. Debussy, F. Liszt). Zbirka sadrži i sve Stančićeve redakcije djela J. S. Bacha, F. Chopina, M. Clementija, F. Couperina, F. Dugana, F. Livadića, F. Pintarića, D. Scarlattija, R. Schumanna, kao i sve redakcije kojima su autori domaći klavirski pedagozi – Darko Lukić (L. v. Beethoven), Ivo Maček (L. v. Beethoven), Juraj Murai (W. A. Mozart).

Bilješke u notnim izdanjima

Za razliku od skromno napomenama obilježenih knjiga, u notna izdanja Stančić često upisuje brojne bilješke. Upisuje ih olovkom ili olovkama u boji, vjerojatno u brzini, često vrlo neuredno i nečitko te u više slojeva, ponekad do granice čitljivosti notnog teksta. Bilješke piše na hrvatskom i njemačkom jeziku. Upravo ta obilježena izdanja mogu biti osobito značajna za istraživanje tehničkih rješenja i procesa oblikovanja interpretacije te pružiti uvid u to koje je redakcije preferirao i koji su skladatelji bili najzastupljeniji u njegovu repertoaru kao interpreta i kao pedagoga. Upisani prstometi, pedal, tempa, komentari o načinu interpretacije, zabilježene metronomske i dinamičke oznake raznih pijanista i dirigenata i reference na literaturu vezanu uz skladatelje potvrđuju detaljan i promišljen pristup interpretaciji. Najviše oznaka nalazimo u izdanjima J. S. Bacha (red. Julius Röntgen) (Slika 5), L. v. Beethovena (red. Sigmund Lebert), J. Brahmsa (red. Edward Steuermann), C. Debussyja, C. Francka (red. Emil Sauer, Isidore Philipp), F. Liszta (red. Eugen d'Albert, Ferruccio Busoni, Ignacy Friedman, Karl Klindworth, Leonid Kreuzer, August Schmid-Lindner), W. A. Mozarta (red. Hans Bischof, Aleksander K. Borovsky, B. Hinze-Reinhold, Adolph Kullak, Sigmund Lebert, Theodor Wihemayer), B. Papandopula, S. Prokofjeva, M. Ravela, D. Scarlattija (red. Heinrich Barth, Alessandro Longo), F. Schuberta (red. Eugen d'Albert, Heinrich Germer, Theodor Leschetizky, F. Liszt), R. Schumanna (red. Eugen d'Albert, Antoine François Marmontel, Emil Sauer, Clara Schumann), A. Skrjabina, M. Tajčevića i C. M. v. Webera. Interpreti na koje se Stančić referira u svojim bilješkama (a čija je imena bilo moguće dešifrirati) pijanisti su Géza Anda, Arturo Benedetti Michelangeli, Ernst von Dohnány, Walter Gieseking, Emil Gilels, Monique Haas, Clara Haskil, Dinu Lipati, Marguerite Long, Isidore Philipp, Maurizio Pollini, Artur Schnabel i Blanche Selva te dirigenti Herbert von Karajan i Aleksander Ziloti (Siloti).

Rukopisi – autografi i prijepisi djela drugih skladatelja

Iako su za gradivo Knjižnice Stančić postojali popisi, činjenica je da je pristup gradivu i popisima bio krajnje ograničen. Tako su u njoj pohranjeni rukopisi praktički nestali iz vidokruga zainteresirane javnosti. Čest je slučaj, i to ne samo u hrvatskoj glazbi, da su skladatelji svoja djela posvećivali i još u rukopisu poklanjali svojim suvremenici istaknutim glazbenicima interpretima, zbog čega su ti autografi »utopljeni« u nesređene osobne knjižnice i osobne arhivske fondove. Kada je pritom riječ o jedinom postojećem primjerku, mogućnost da se djelo izgubi nije zanemariva. U Hrvatskoj se, nažalost, katkada zbog nedostatka sustavne institucijske brige o glazbenim ostavštinama te vrste, katkada zbog nedostatka stručnog kadra potrebnog za popis fonda i obradu glazbenih rukopisa,²⁵ to događalo češće nego u kulturno osvještenijim državama koje sustavno vode brigu o svojoj glazbenoj baštini. Gradivo pohranjeno u takvim osobnim knjižnicama i arhivskim fondovima uglavnom izlazi na svjetlo dana tek nakon smrti njegova stvaratelja, kada (i ako) zbirka inicijativom neke baštinske institucije ili dobrom voljom nasljednika dospije u knjižnicu, arhiv ili muzej, gdje se zatim popisuje, obrađuje i tako ponovno postaje dostupnom za izvedbe i istraživanje.

Dvadeset i pet rukopisa i rukopisnih prijepisa hrvatskih i slovenskih skladatelja koji su dio Knjižnice Stančić nakon kataloške i stručne obrade uvršteno je u zaštićenu Zbirku rijetke građe (RARA) u Knjižnici Muzičke akademije. Neka od ovih djela postoje i u tiskanim izdanjima, no neka su, koliko je do sada bilo moguće utvrditi, jedini sačuvani primjerak (djela Brune Bjelinskog, Petra Dumičića, Janeza Gregorca, Božidara Kunca, Frana Lhotke, Mladena Pozajića, Evgenija Vaulina – naslovi podebljani u popisu koji slijedi):

- **Bjelinski, Bruno: *Intermezzo*, autograf, 1939.**
- Bjelinski, Bruno: *Toccata*, autograf, 1938.
- Devčić, Natko: *Koraci: pet pokreta* za klavir, autograf [?].
- **Dumičić, Petar: *Preludij iz op. 1: obrada za lijevu ruku*, autograf [?], 1930.**
- **Grgošević, Zlatko: *Narodna igra iz Štipa*, autograf [?].**
- **Gregorc, Janez: *Nocturno štev. 2.: za klavir*, autograf.**
- Gregorc, Janez: *Arietta in Kolo: za mlade pianiste*, autograf, [1940].
- **Gregorc, Janez: *Čmrlj za klavir*, autograf.²⁶**
- Jílek, Franjo: *Srbske pjesme: za muški sbor i soli uz pratnju glasovira*, autograf [?], 1897.²⁷

²⁵ Usp. Stanislav TUKSAR: Glazbeni rukopisi sačuvani u Hrvatskoj – stanje, problemi, perspektive, u: Melina Lučić – Marina Škalić (ur.): *Rukopisne ostavštine kao dio hrvatske baštine. Zbornik radova*, Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2015, 107-121.

²⁶ Posveta: »Odličnomu pianistu in pedagogu prof. Svetislavu Stančiću.«

²⁷ Na naslovnoj stranici: »Skladao i Srbskom pjevačkomu društvu u Zagrebu posvetio Franjo Jílek.«

- **Kunc, Božidar: *Toccata: za klavir op. 53, autograf, [1953]*** (Slika 6).
- Kunc, Božidar: *Elegija op. 46: e-mol, autograf.*
- Kunc, Božidar: Šesnaest kompozicija za klavir, autograf.
- Kunc, Božidar: Šest kompozicija za klavir op. 56, autograf, 1954.
- **Kunc, Božidar: *Two Danse Improvisations: op. 57, autograf, [1954]*.**
- Kunc, Božidar: *Tri epizode: za klavir i gudalački orkestar, autograf.*²⁸
- **Lhotka, Fran: *Zvrk, autograf, 1921.***
- Papandopulo, Boris: *Sonatina: za klavir, autograf[?], 1943.*
- Papandopulo, Boris: *Osam studija za klavir, autograf, [1956].*²⁹
- Pejačević, Dora: *Sonate für Klavier op. 57, autograf.*
- **Plamenac, Dragan: *Gavota, rkp. prijepis[?], 1912.***
- **Pozajić, Mladen: *Kompozicije za klavir, autograf.***
- Širola, Božidar: *Iz zbirke: 24 dvoglasne invencije: u svim dur i mol premetima, rkp. prijepis.*
- Šulek, Stjepan: *[Provi] koncert za klavir i orkestar, klav. izv., autograf.*
- Tajčević, Marko: *Balkanske igre: za klavir, autograf.*
- **Vaulin, Evgenij: *Kadenca: za prvi stavak Mozartovog koncerta u c-molu (KV491), autograf, 1943.***³⁰

Gramofonske ploče

Zbirka gramofonskih ploča sadrži 188 izdanja, od čega su 34 na šelak pločama. Najstarija su izdanja šelak ploče s djelima Bacha, Beethovena, Schuberta i Rahmanjinova u izvedbi S. Rahmanjinova iz 1925. godine (His Master's Voice). Zastupljen je velik izbor izvedbi vrhunskih dirigenata i interpretata najvećim djelom klavirskog i orkestralnog repertoara u rasponu od J. S. Bacha do I. Stravinskog. Najzastupljenija su djela J. S. Bacha, L. v. Beethovena, F. Chopina, C. Debussyja, F. Liszta, W. A. Mozarta, S. Prokofjeva, S. Rahmanjinova, M. Ravela, D. Scarlatija, R. Schumanna i I. Stravinskog. Stančić je pritom birao izvedbe najznačajnijih domaćih i stranih interpretata svojega vremena kao što su **Isolde Ahlgrimm** (J. S. Bach), **Géza Anda** (B. Bartók, W. A. Mozart), **Vladimir Ashkenazy** (F. Chopin, S. Rahmanjinov), **Wilhelm Backhaus** (F. Chopin), **Alexander Brailovsky** (F. Chopin, F. Liszt), **Alfred Cortot** (F. Chopin, C. Debussy, C. Franck, M. Ravel), **Ernst von Dohnany** (W. A. Mozart), **Edwin Fischer** (L. v. Beethoven), **Walter Gieseking** (J. S. Bach, L. v. Beethoven, J. Brahms, C. Debussy, W. A. Mozart, M. Ravel), **Emil Gilels**

²⁸ Posveta autora: »Ovo djelce posvećuje svom velikom i voljenom Učitelju Klavira Mastru Svetislavu Stančiću prigodom proslave 60.-godišnjice. Njegovog nadasve plodonosnog života zahvalni Božidar Kunc. New York 1956.«

²⁹ Posveta: »Majstoru Prof. Svetislavu Stančiću povodom 40.-godišnjice umjetničkog i pedagoškog rada.«

³⁰ Posveta: »Profesoru Svetislavu Stančiću, Zagreb, 1943.«

(L. v. Beethoven, P. I. Čajkovski, C. Saint-Saëns, S. Prokofjev), **Glenn Gould** (J. S. Bach, L. v. Beethoven), **Vladimir Horowitz** (J. Brahms, P. I. Čajkovski, S. Rahmanjinov, R. Schumann), **Frederic Lamond** (L. v. Beethoven), **Wanda Landowska** (J. S. Bach, W. A. Mozart, D. Scarlatti), **G. Nejpgauz** [H. Neuhaus] (F. Chopin, S. Prokofjev, A. Skrjabin), **S. Rahmanjinov** (F. Chopin, F. Liszt, S. Rahmanjinov, F. Schubert, R. Schumann), **Svjatoslav Richter** (L. v. Beethoven, J. Brahms, W. A. Mozart, S. Rahmanjinov, R. Schumann), **Anton Rubinstein** (F. Chopin, S. Rahmanjinov), **Artur Schnabel** (L. v. Beethoven, J. Brahms, W. A. Mozart, F. Schubert), **Aleksandr Skrjabin** (A. Skrjabin), **Vladimir Sofronickij** (L. v. Beethoven, F. Chopin, F. Liszt, F. Mendelssohn, R. Schumann, A. Skrjabin). Od domaćih interpretata nalazimo snimke Ranka Filjaka (J. Brahms), Pavice Gvozdić (F. Chopin), Branke Musulin (J. S. Bach, W. A. Mozart, L. v. Beethoven, F. Chopin), Stjepana Radića i Jurice Muraja.

Časopisi

Fond časopisa u Knjižnici Stančić znatno je manjeg opsega u usporedbi s ostatkom fonda kako po broju primjeraka, tako i po raznolikosti naslova. Samo je manji broj primjeraka označen žigom Knjižnice Stančić (55 primjeraka). Iako se većim dijelom radi o naslovima s područja glazbe (*Muzika*, *Muzika i škola*, *Muzika-škola-društvo*, *Zvuk*, *Muzička revija*, *Muzička kultura*, *Muzičke novosti*, *Savremeni akordi*), nalazimo i pojedinačne brojeve nekih naslova vezanih uz književnost i kazalište (*Savremenik: mesečni književni časopis*, 1956). Naslovi poput *Muzika i škola*, *Muzika* te u manjoj mjeri *Zvuk* pokrivaju dulji vremenski period, dok su ostali najčešće zastupljeni u nekoliko pojedinačnih brojeva. Neki su naslovi zbirci dodani nakon Stančićeve smrti.³¹

Posvete

Posvete Stančićevih suvremenika, skladatelja, interpretata, muzikologa i učenika upisane u rukopise, notna izdanja, knjige i na gramofonske ploče koje su mu poklanjali i posvetili ocrtavaju njegov široki kulturni krug, odnose sa suvremenima i poštovanje koje mu se iskazivalo. Stančiću su kao kolegi, prijatelju i profesoru svoje rukopise, izdanja i snimke posvetili Bruno Bjelinski, Milo Cipra, Natko Devčić, Petar Dumičić, Jurij Gregorc, Pavica Gvozdić, Ivo Kirigin, Božidar Kunc, Ivana Lang, Ivo Lhotka-Kalinski, Tihomil Logar, Milan Majer, Rudolf Matz, Miloje Milojević, Branka Musulin, Krsto Odak, Slavko Osterc, Boris Papandopulo, Vlastimir Peričić, Dragan Plamenac, Mladen Pozajić, Vjekoslav Rosenberg-Ružić, La-

³¹ Npr. *Muzička kultura*, 1 (1982) 1, neki brojevi časopisa *Muzika* iz 1973, *Mol* iz 1985, *Pro musica* iz 1984-1985.

dislav Šaban, Lucijan Marija Škerjanc, Josip Štolcer Slavenski (Slika 7), Stjepan Šulek i Marko Tajčević. U knjigama nalazimo upisane posvete Josipa Andreisa (*Jakov Gotovac* [separat], Split, 1957), Branke Antić (*Klavirska muzika u Dubrovniku*, Zagreb, 1965), Zvezdane Bašić (Nejgauz, G.: *Ob iskusstve fortep'jannoj igry*, Moskva, 1961), Ferruccio Busonija (*Von der Einheit der Musik*, Berlin, 1922) (Slika 8), Antuna Dobronića (*Ojkanje* [...], Zagreb, 1915), Antuna Gogle (Komorna muzika u Zagrebu, Zagreb, 1930), Margite Matz (Georgii, W.: *Mali priručnik za pijaniste*, Zagreb, 1957), Ive Lhotka-Kalinskog (*Umjetnost pjevanja*, Zagreb, 1953), Josipa Štolcera Slavenskog (*Jahresbericht 1926: Zeitgenössische Musik aus dem Verlag B. Schott's Söhne*, Mainz, 1926), Evgenija Vulina (Sokal'skij, A. S.: *Vospitanie pianista* [...], Kiev, 1964) i Slavka Zlatića (*La vita musicale attuale in Jugoslavia*, [s. l.], 1960).

Stančićevi autografi u Osobnom fondu Stančić

Iako za Osobni fond Stančić postoji samo Šabanov okvirni popis i on tek čeka detaljnu stručnu obradu, važno je istaknuti autografe Stančićevih kompozicija koji su uvršteni u ovaj dio fonda. Autografi su pohranjeni u četirima arhivskim kutijama označenim brojevima od 11 do 14. Prema tome kako je gradivo u kutijama grupirano u papirnate omote na kojima su olovkom navedeni naslovi vidljivo je da je prošlo kroz ruke više popisivača, jednim dijelom i studenata muzikologije u okviru seminarskog rada.³² Osim većeg broja listova sa skicama i bilješkama ondje su i partiture Stančićevih dovršenih kompozicija u autografu ili rukopisnom prijepisu te korekture za izdanja Stančićevih redakcija. Pronađeno gradivo djelomično odgovara Šabanovu popisu objavljenom u časopisu *Sveta Cecilija* 1970. godine, u kojem neka djela za glas i klavir nisu navedena, dok su neka djela za klavir možda navedena pod drugim naslovom.³³ Budući da je tek dio rukopisa iz osobnog arhivskog fonda Stančić prošao knjižničnu obradu, popis koji slijedi do detaljnije se obrade ostatka fonda ipak ne može smatrati potpunim.

Djela za klavir:

- *Allegro vivace*, [klavir], autograf
- *Dvije impresije*, klavir, autograf
- *Etude c-mol* [za klavir], autograf
- *Gavota, Scherzando, (Musette)* [za klavir], autograf
- *Preludij* [za klavir], autograf (Slika 9)
- *Sonata za klavir Es-dur*, autograf
- *Sonata I; [Allegro spirito]; [Allegro]* [za klavir], autograf

³² Vidi spomenuti seminarski rad D. PUHOVSKI: *Popis nota iz ostavštine Svetislava Stančića*.

³³ Usp. Ladislav ŠABAN: In memoriam Svetislav Stančić, *Sveta Cecilija*, 40 (1970) 1, 4-6, <<https://hrcak.srce.hr/233711>> (pristup 7. 2. 2023).

- *Sonata I [G-dur]; Sonata II [a-mol]; Sonata III [A-dur]* [za klavir], autograf
- *Svečano* [za klavir], 4 str., autograf
- *Vier Kantaten Vorspiele*, [za klavir].³⁴

Djela za glas i klavir:

- *Adieu*, za glas i klavir, tekst: Vladimir Vidrić, autograf
- *Die Bekehrte*, tekst: Johann Wolfgang Goethe, autograf
- *Dve kajkavske popevke [Kukavica, Hrastovački nokturno]*, za glas i klavir, više primjeraka autografa i prijepisa; *Kukavica* u dvjema verzijama, u C- duru i D-duru
- *Kwanjicho*, [za glas i dva shamisena], autograf
- *Narodna II* [za glas i klavir], tekst: V. Vidrić, autograf
- *Paysage*, [za glas i klavir], tekst: V. Vidrić, autograf
- *Poslala me stara majka* [za glas i klavir], autograf
- *Vogel Kuckuck: Volkslied; Notturmo*, [za glas i klavir, njem. prijevod solo pjesama *Kukavica* i *Hrastovački nokturno*], tekst: A. G. Matoš, autograf
- *Zašto plačeš jedno srce*, za glas i klavir, autograf.

Djela za orkestar:

- *Andantino* za orkestar, partitura, autograf
- *Gudački kvartet*, partitura, autograf
- *Hrvatska rapsodija*, tri partiture i dionice, autograf
- *Krunidbeni preludij* za orkestar, partitura i dionice, autograf
- *Mr. Wu – Bühnenmusik* za orkestar, partitura, autograf
- *Ouverture I. i II. za veliki orkestar*, partitura (s upisanim dirigentskim oznakama) i dionice, autograf, 1914.
- *Simfonični scherzo za veliki orkestar*, partitura i dionice, autograf, 1916.

Zaključak

Zbirka Svetislava Stančića u vidu Knjižnice i Osobnog fonda Stančić svjedočanstvo je njegovih umjetničkih i pedagoških interesa, temeljitosti pristupa problemu klavirske tehnike i interpretacije te osobnih i umjetničkih veza sa širokim krugom suvremenika. Završetkom stručne knjižnične obrade u Knjižnici Muzičke akademije u studenom 2022. godine gradivo Knjižnice Stančić postalo je dostupno na uvid i za istraživanje svim korisnicima Knjižnice Muzičke akademije. Vrijednost ove zbirke proizlazi iz raznovrsnosti gradiva, tema, autora, skladatelja, redaktora, interpreta i izdanja, čime se pruža mogućnost za istraživanje širokog raspona tema.

³⁴ S posvetom »An Feruccio Busoni, Berlin 1922«.

Širok izbor tema i pristupa problematici klavirske tehnike zastupljen u knjigama te još veći raspon raznih izdanja i redakcija repertoarnih djela sadržanih u Knjižnici Stančić i posebice Stančićevom rukom u knjige i note uneseni komentari i bilješke omogućuju detaljnu analizu njegova kritičkog odnosa prema metodama drugih pedagoga njegova vremena, kao i njegova pedagoškog i metodičkog pristupa, tehničkih rješenja (prstometi, pedal) te pristupa oblikovanju interpretacije i redakturama djela drugih skladatelja.

Raznoliko gradivo Osobnog fonda Stančić iznimno je vrijedno kao izvor biografskih podataka te tako može poslužiti kao temelj buduće Stančiću posvećene monografije. Uvid u osobnu i službenu korespondenciju i fotografije pohranjene u Osobnom fondu Stančić omogućuje analizu njegovih osobnih i umjetničkih veza, ocrtavanje njegova kulturnog kruga i rekonstrukciju nekih biografskih detalja njegovih suvremenika. Sačuvani koncertni programi Stančićevih nastupa i nastupa njegovih studenata omogućuju analizu njihova repertoara i pristupa oblikovanju koncertnih programa te u širem smislu ocrtavaju dio koncertnog života vremena. Sačuvana dokumentacija o pročelništvu omogućuje iscrtavanje važnog dijela povijesti klavirskog odsjeka Muzičke akademije. Na kraju, sačuvani autografi i skice Stančićevih kompozicija temelj su za nova izdanja pomoću kojih će one moći zaživjeti na koncertnom podiju. Na taj će se način pružiti mogućnost za analizu Stančićeva skladateljskog opusa, mjesta koje taj opus zauzima u krugu skladatelja suvremenika i njegova značenja za hrvatsku glazbu uopće.

Knjižnica i Osobni fond Stančić kao temelj istraživanja otvaraju brojne mogućnosti u pristupu širokom rasponu tema iz različitih perspektiva. Predstavljaju idealnu podlogu za seminarske i diplomatske radove u okviru studija klavira, muzikologije i glazbene pedagogije na Muzičkoj akademiji te kao iznimno bogat izvor mogu poslužiti i širokom krugu zainteresiranih istraživača – muzikolozima, klavirskim pedagogima i interpretima.

IZVORI I LITERATURA

IZVORI:

Knjižnica Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb:

Osobni fond Svetislav Stančić

Osobni fond Svetislav Stančić, Pismo Linde Stančić-Carnelutti dekanu Muzičke akademije Mili Cipri

Osobni fond Svetislav Stančić, Dopis Mile Cipre Lindi Stančić-Carnelutti.

MURAI, Jurica: Knjižnica Stančić [inventar nota i gramofonskih ploča], [1970?], Knjižnica Muzičke akademije u Zagrebu.

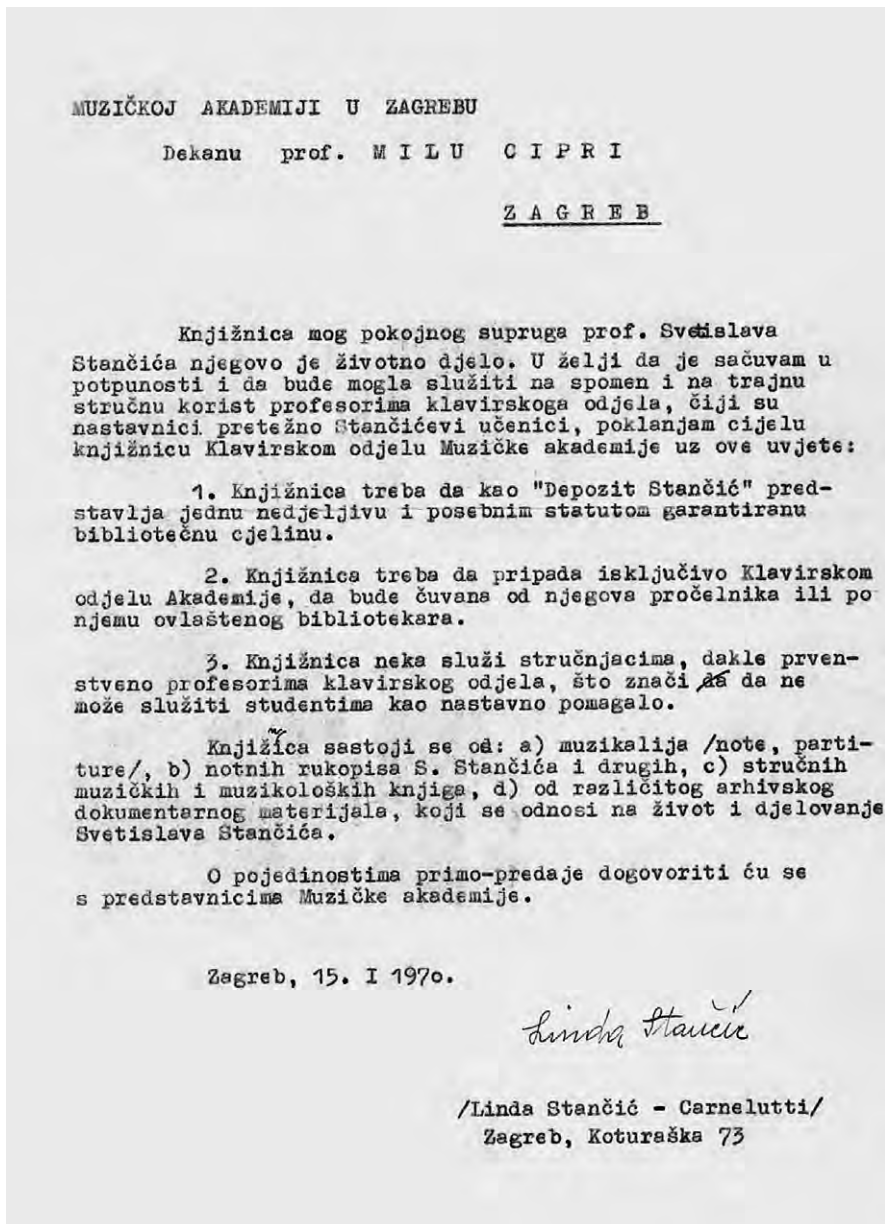
ŠABAN, Ladislav: Muzička akademija u Zagrebu – ARHIV – Inventarska knjiga arhiva Svetislava Stančića, [1970?], Knjižnica Muzičke akademije u Zagrebu.

- ŠABAN, Ladislav: Popis knjiga stručne knjižnice Svetislava Stančića; Popis predmeta dokumentarne vrijednosti; Dokumentacija (arhiv), [1970?], Knjižnica Muzičke akademije u Zagrebu.
- ZLATAR, Jakša: Muzička knjižnica Svetislava Stančića [inventar knjiga], 1971, Knjižnica Muzičke akademije u Zagrebu.

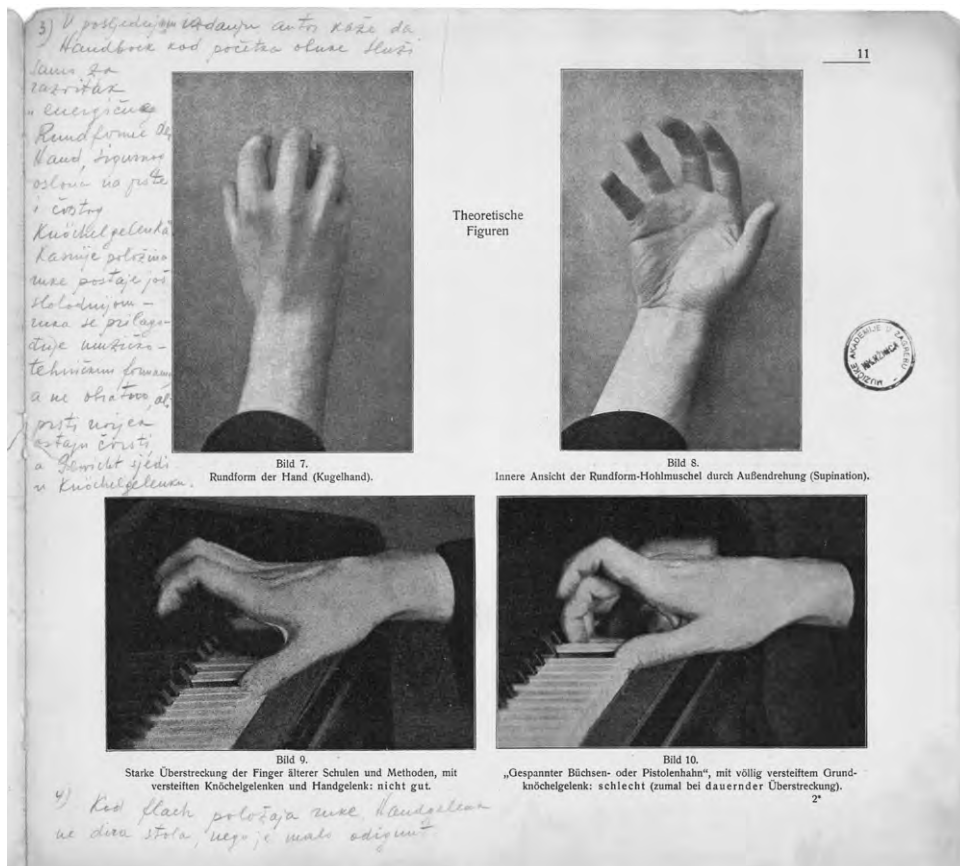
LITERATURA:

- DOLIĆ, Željka: *Reproduktivna djelatnost pijanista Svetislava Stančića u ogledalu kritike*, diplomski rad, Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu, 1987, <<https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:116:923590>> (pristup 7. 2. 2023).
- LUČIĆ, Melina: *Osobni arhivski fondovi*, Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2014.
- MIČIJA PALIĆ, Martina: Zagrebačka pijanistička škola u kontekstu europskog pijanističkog nasljeđa, *Nova prisutnost*, XX (2022) 3, 571-585, <<https://doi.org/10.31192/np.20.3.7>> (pristup 7. 2. 2023).
- PUHOVSKI, Dina: *Popis nota iz ostavštine Svetislava Stančića pohranjene u kutijama br. 11, 12, 13 i 14 arhiva Hrvatskog glazbenog zavoda*, seminarski rad na kolegiju Vježbe iz Uvoda u muzikologiju u akademskoj godini 1996/97.
- RUCK, Lovorka: U potrazi za hrvatskim skladateljskim ostavštinama 20. stoljeća, u: Jelena Hekman – Vesna Zednik (ur.): *Hrvatska glazba u 20. stoljeću*, Zagreb: Matica hrvatska, 2009, 423-436.
- ŠABAN, Ladislav: In memoriam Svetislav Stančić, *Sveta Cecilija*, 40 (1970) 1, 4-6. <<https://hrcak.srce.hr/233711>> (pristup 7. 2. 2023).
- ŠABAN, Ladislav: Moj posljednji susret sa Svetislavom Stančićem, *Muzika*, XVI (1972) 1, 10-14.
- TODORVIĆ, Nebojša: 40. obljetnica proslave pedagoškog rada profesora Svetislava Stančića u listopadu 1956, *Tonovi*, 35 (1) (2020) 74/75, 76-90.
- TUKSAR Stanislav: Glazbeni rukopisi sačuvani u Hrvatskoj – stanje, problemi, perspektive, u: Melina Lučić – Marina Škalić (ur.): *Rukopisne ostavštine kao dio hrvatske baštine. Zbornik radova*, Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2015, 107-121.
- TUKSAR, Stanislav: Glazbeni arhivi i zbirke u Hrvatskoj, *Arti musices*, 24 (1993) 1, 3-26.
- ZLATAR, Jakša: Enigma Stančić (u povodu 50. obljetnice smrti Svetislava Stančića i uz 100. obljetnicu Muzičke akademije), *Tonovi*, 36 (2) (2021) 78, 5-34.
- ZLATAR, Jakša: Kratki prikaz V. Odsjeka (za klavir, orgulje i čembalo) Muzičke akademije u Zagrebu, *Tonovi*, 26 (2011) 2, 120-124.

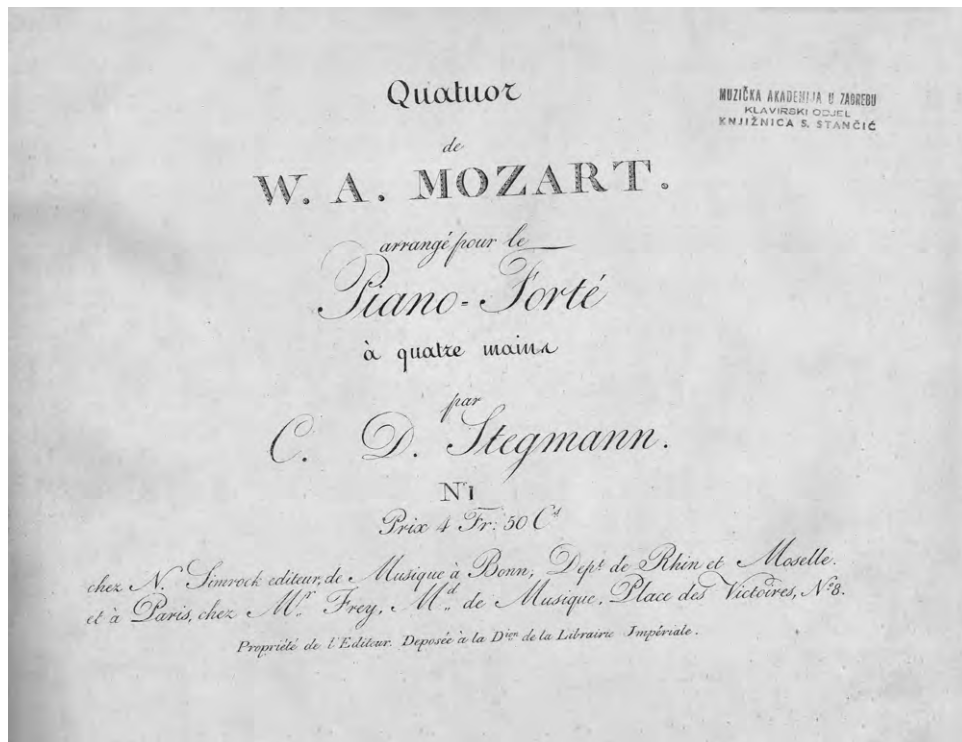
SLIKOVNI PRILOZI:

Slika 1: Pismo Linde Stančić-Carnelutti dekanu Muzičke akademije Mili Cipri, Knjižnica Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, Osobni fond Svetislav Stančić.

Slika 2: Rudolf Maria Breithaupt: *Die natürliche Klaviertechnik, Band II: Die Grundlagen des Gewichtspiels*, 1913, str. 11, bilješke S. Stančića, Knjižnica Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, Knjižnica S. Stančić.

Slika 3: Wolfgang Amadeus Mozart: *Quatuor No.1*: [KV 387] [...]; *arrangé pour le Piano-Forté a quatre mains* par C. D. Stegmann, Leipzig; N. Simrock, 1814?, naslovna stranica izdanja, Knjižnica Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, Knjižnica S. Stančić.

Slika 4: Carl Czerny: *Vollständige theoretisch-practische Pianoforte-Schule* [...] op. 500, Wien: Ant. Diabelli & Comp., [1839], naslovna stranica izdanja, Knjižnica Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, Knjižnica S. Stančić.

Selva $\tau = 104$
Allegro moderato
 Pomeri $\tau = 168$ H. Kelly; Bestimmung, also mit $\tau = 168$
 J. S. Bach. (1685-1750)
 S.S. $\tau = 82-92$

ITALIENISCHES CONCERT.

Allegro (♩ = 104)

ČKA AKADEMIJA U ZAGREBU
 KLAVIRSKI ODJEL
 IZVANIČA S. STANČIĆ

p *cresc.* *f* *piu f* *poco rit.* *a ten.* *forte* *piano*

*) Im Original kommen öfters Bindebogen und Staccatopunkte vor, die überall durch *) gekennzeichnet sind.
 **) Forte, piano hier und überall autographisch.

*) Dans l'original il se présente souvent des liaisons et des notes détachées marquées partout par *)
 **) Forte, piano sont autographes ici et partout U. E. 330.

*) In the original, slurs and staccato marks often occur, and are always denoted by *)
 **) Forte, piano, here and everywhere autographic.

Slika 5: Johann Sebastian Bach: *Italienisches Concert*, BWV 971, rev. J. Röntgen, Wien: Universal-Edition, 1927, bilješke S. Stančića, Knjižnica Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, Knjižnica S. Stančić.

To Aurora Mauro - Cottone

Toccata

za klavir - for Piano

MUZIČKA AKADEMIJA U ZAGREBU
KLAVIRSKI ODJEL
KNJIŽNICA S. STANČIĆ
1881

Deciso, un poco largo *Božidar Kunc op. 53.*

Piano *non legato, marcato* *più mosso* *più legato*

Alllegro *ad* *ac* *cel*

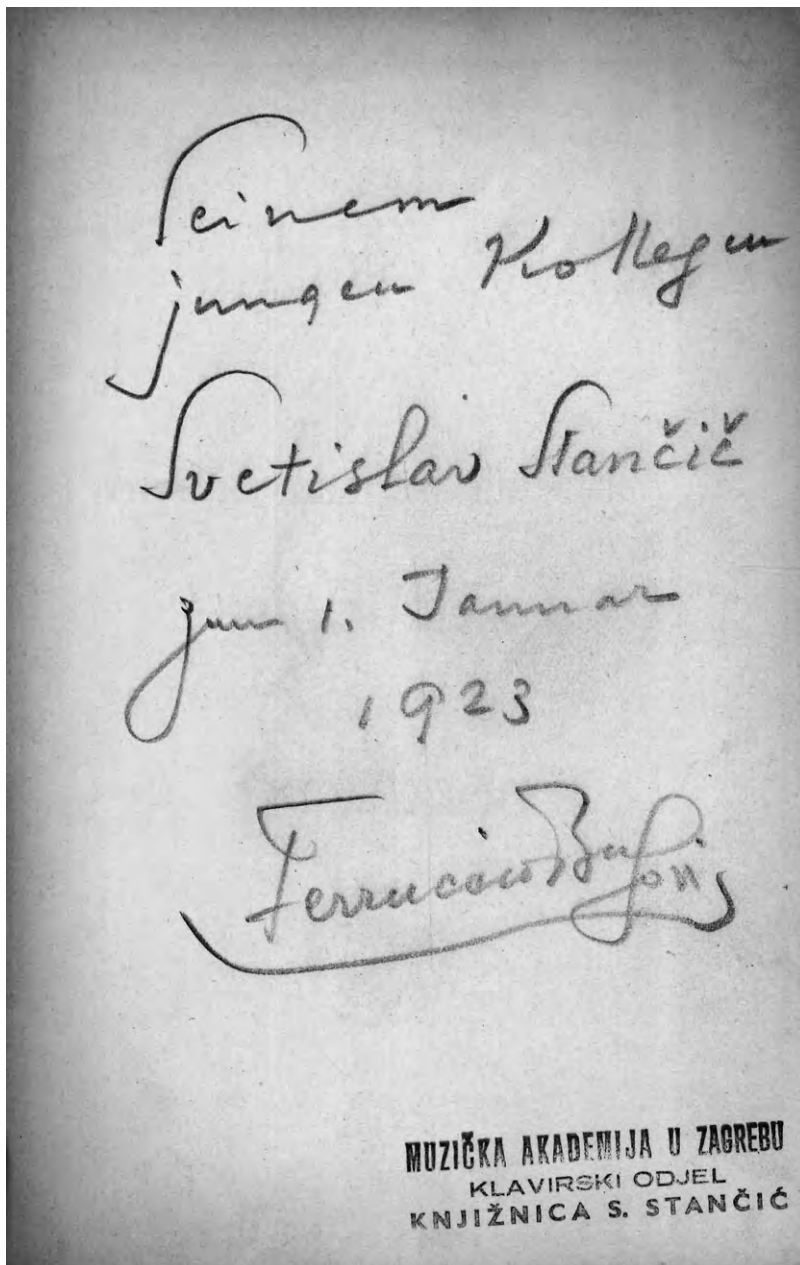
le - ran - do e cres - cen - do più e più

Chas. Eber Prot. Co., Inc.
225 West 97th Street
New York 24, N. Y.

Slika 6: Božidar Kunc: *Toccata za klavir*, op. 53, autograf, [1953], prva stranica, Knjižnica Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, Knjižnica S. Stančić.

Slika 7: Josip Š. Slavenski: *Sonate für Klavier*, Opus 4, Mainz: B. Schott's Sohne, 1926, s posvetom skladatelja Svetislavu Stančiću 1. 9. 1926, Knjižnica Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, Knjižnica S. Stančić.

Slika 8: Ferruccio Busoni: *Von der Einheit der Musik: von Dritteltönen und junger Klassizität*, Berlin: Max Hesses Verlag, 1922, s posvetom autora S. Stančiću 1. 1. 1923, Knjižnica Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, Knjižnica S. Stančić.

Don Knj. p. i. Michalovičan

Preludij Svetislav Stančić

Andante e molto tenuto

sonoramente

mp

cresc. e un po' string.

Nº 3.

Slika 9: Svetislav Stančić: *Preludij* [za klavir], autograf, [s. a.], prva stranica, Knjižnica Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, Osobni fond Svetislav Stančić.

Summary

THE SVETISLAV STANČIĆ COLLECTION IN THE LIBRARY
OF THE ACADEMY OF MUSIC ZAGREB – AN OVERVIEW OF STANČIĆ'S
LIBRARY WITH REFERENCE TO THE AUTOGRAPHS STORED
IN THE PERSONAL PAPERS OF SVETISLAV STANČIĆ

Svetislav Stančić (1895-1970), a piano pedagogue, pianist, composer, and founder of the Zagreb Piano School, was considered a central musical and cultural figure in the former Yugoslavia from late 1920s until his death in 1970. During the five decades of artistic and pedagogical work, he taught several generations of piano pedagogues and performers. His valuable personal library (the Svetislav Stančić Library), and personal papers (Personal papers of S. Stančić) provide information on his personal, artistic and pedagogical interests and connections. After his death in 1970, his widow Linda Stančić-Carnelutti donated this entire collection to the Piano Department of the Zagreb Academy of Music. The Stančić Library was stored in room 21, and the Personal papers are stored in the archive of the Croatian Music Institute. In 2015, the Academy of Music Library, which moved to a new building in 2014, received all of the materials of the Stančić Library (648 books, 2261 printed music, 188 gramophone records, 25 manuscripts of other composers and some periodicals), and in 2021 his personal papers were also transferred to the Academy of Music Library. In 2022, the processing of the Stančić Library was completed, making it available to all users and researchers in the Academy of Music Library. Information about the titles in the Stančić Library is available through the Academy of Music Library online catalogue.

The value of this collection comes from the variety of materials, themes, authors, composers, editors, performers and editions represented. A variety of topics and approaches to the problem of piano technique is represented in the books, and the Stančić Library contains a wide range of editions of the piano repertoire. Stančić's hand-written comments and notes in the books and sheet music enable a detailed analysis of his critical attitude towards the methods of other piano pedagogues of his time. They also provide insight in his pedagogic and methodological approach, technical solutions (fingerings, pedal), his approach to interpretation and his redactions of works by other composers. Also of great importance is the collection of 25 autographs of Croatian and Slovenian composers, some of which are the only existing copies (part of the Stančić Library), as well as the collection of Stančić autographs (part of the Personal papers of Stančić).

The diverse material of the Stančić Library and Personal papers is a very valuable source of information, important for piano pedagogues as well as performers, musicologists and other interested researchers. The collections can form the basis of research on Stančić's approach to technical and pedagogical issues, on his place as a composer in Croatian music, on history of the piano department of the Academy of music, and on the general history of Croatian cultural and musical life of Stančić's time.